

Beretning ved Mette Kindberg

HK Kongres 2013

(Det talte ord gælder)

Kære kongresdeltagere

Vi har hørt statsministerens version af, hvad Danmarks situation er – og hvad regeringens hensigter er.

Og vi har hørt Kim tale om vores udfordringer - vores indsats og vores organiserende fagforening.

Nu er det så min tur:

Min tur til at give mit bud på, hvad HK's situation er. Og hvad vores hensigter kunne være.

Lad os være ærlige.

Den kongresperiode vi har bag os - har ikke været præget af den helt store medgang – selvom regeringen har skiftet farve.

Vi har mistet 2 års dagpenget. Vi har næsten mistet efterlønnen.

Kun med det yderste af neglene - blev der fundet en lappeløsning for de udfaldstruede - en absolut minimalløsning.

Så det er jo – når vi ser tilbage – ikke fagbevægelsens stolteste øjeblikke, vi har gennemlevet de senere år.

Halveringen af dagpengeperioden – midt i en krisetid – var et kæmpe svigt.

Og man kunne have målrettet efterlønnen til dem - der har det største behov.

Og så i øvrigt arbejde for - at gøre det så attraktivt - at være på arbejdsmarkedet - at behovet for efterløn ville være mindre.

I HK har vi altid set os selv som en del af løsningen.

Så hvis vi er en del af løsningen – hvad er så den gode løsning?

Hvad kan vi så?

Hvad skal vi så?

Da jeg stod på HK-kongressens talerstol for 4 år siden og talte om ligestilling, var det i tryk tillid til, at et Folketingsvalg ville flytte flertallet.

Og dermed også flytte ligestillingsambitionerne for Danmark.

Flertallet flyttede. Men ambitionerne har ikke flyttet sig så meget – som vi havde forventet.

Men noget sker der.

Regeringen fremlægger senere på året et forslag til en forbedret ligelønsstatistik – så flere arbejdspladser bliver omfattet af statistikken.

Må jeg ikke erindre jer om – at på HK's kongres for 4 år siden vedtog vi – et forslag - til en forbedret ligelønsstatistik.

Et forslag – hvor en stor del af indholdet - er med i det -regeringen fremlægger.

Det kan vi godt være stolte af.

Og tager regeringen det sidste med fra vores forslag – ja – så får de ingen utak fra os af.

Det har altid været en parole, at lige arbejde krævede lige løn.

En statsminister får samme løn – uanset om man er en rød Helle eller var en blå Lars.

Nuvel... træerne vokser jo ikke ind i himlen:

Regeringen lagde, som bekendt, den øremærkede barsel til fædre i graven i september.

En fastholdelse af status quo betyder - at kvinder - for det første - fortsat sættes tilbage karrieremæssigt.

Eller simpelthen forbigås - i den fødedygtige alder - fordi arbejdsgiverne frygter barslen.

For det andet - at kvinderne samlet mister indkomst over et helt livsperspektiv.

Og for det tredje - at kvinderne fortsat vil halte bagefter - på pensionsopsparing til alderdommen.

Lægger man dét sammen med – den virkelighed vi har - hvor mange ikke lever sammen med deres børns far - når de bliver ældre – så taber kvinderne økonomisk.

Hvad blev der af mændenes ligestilling?

Deres rettigheder?

Deres ret til at være sammen med deres børn i den første tid?

Ligestilling handler jo i sagens natur om begge køn.

Jeg har egentlig lovet mig selv - ikke at kommentere diskussionen om regeringens løftebrud.

Jeg vil blot sige – at i HK - vil vi derimod holde - hvad vi lover.

Det skylder vi vores medlemmer – det forventer vores medlemmer - dét er vigtigt - når andre ikke gør.

Jeg synes - vi skal vise vores medlemmer - at vi holder - hvad vi lover – og så ikke et ondt ord mere om regeringen...

Og derfor bliver det nu vores opgave - at få øremærket barsel ind i overenskomsterne. Nu må vi bare gøre det - uden lovgiverne i ryggen.

Og nu til noget helt andet.

I årevis har vi i HK forfulgt den dagsorden - der handler om vilkårene for vores ledige medlemmer.

I HK har vi udgivet "Stemmer fra jobkøen 1, 2 og 3".

Nu er "Stemmer fra jobkøen 4" kommet på gaden.

Den kommer næppe til at slå Jussi Adler Olsens oplagstal.

Men det er stadig et vigtigt værk. Og en regulær gyser er det!

I "Stemmer fra jobkøen" giver vi regeringen og Carsten Koch (formand for Beskæftigelsesrådet) 4 gode råd.

Og lad mig repetere dem her fra HK's kongres:

Det første gode råd er:

At indsatsen for at finde et nyt job skal starte samtidig med en opsigelse.

Opsigelsesperioden skal altså være en del af den aktive arbejdsmarkedspolitik.

Og som I ved har HK igangsat førstehjælp til opsagte medlemmer, - nemlig "HK Kvik-Start".

Men indsatsen kan ikke stå alene.

Vores undersøgelse viser - at tre ud af fire arbejdsgivere ikke har hjulpet deres opsagte medarbejdere - med at komme videre og i nyt job.

3 ud af 4!

Det andet gode råd er:

At skabe kontakt mellem den ledige og en arbejdsplads – skal have 1. prioritet.

Jobcentre, a-kasser og arbejdsgivere skal i tættere kontakt - og de ledige jobs skal synliggøres.

Beskæftigelsessystemet skal simpelthen arbejde mere målrettet på - at skabe flere match - mellem de ledige og arbejdsgiverne.

Når langt under ti procent af vores ledige - som vores undersøgelse viser - har oplevet at få tilbud om samtale med en arbejdsgiver.

Så er det et tegn på en helt - helt skæv prioritering af beskæftigelsesindsatsen.

Så pengene kan og skal bruges klogere.

Det tredje gode råd lyder:

Skru ned for kontrol og mistænkeliggørelse – skru op for tillid og støtte.

Vi er trætte af pisk og mistænkeliggørelse. Det må være slut.

Det er altså ikke luksus at gå 40-50 procent ned i løn - samtidig med - at dagpengeperioden er blevet halveret!

Fra højre til venstre i Folketingssalen - er man hoppet med på mistænkeliggørelsen af dem - der står uden for arbejdsmarkedet.

Og i HK siger vi nu stop.

Det slutter her – vi stiller ikke op til mere.

Danskerne vil gerne arbejde – og HK'erne vil gerne arbejde! Det er jobs, der mangler.

Og så til det fjerde gode råd:

Virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud - skal altid have et klart formål - og må ikke fortrænge de ordinært ansatte.

Jeg betragter – kort og godt – aktivering uden job- eller uddannelsesperspektiv - som slet og ret chikane!

I så kort en dagpengeperiode er der ikke plads til fejlskud.

I "Stemmer fra jobkøen 4" kommer det frem - at tre ud af ti ansatte med løntilskud udfører arbejde - som en ordinært ansat - ellers skulle have udført.

Det svarer altså til 700 HK-jobs!

Ansættelser med løntilskud er især en udfordring - for tillidsrepræsentanterne på offentlige arbejdspladser.

De skal på den ene side stå model til fyringer og forringelser.

Og på den anden side være "kreative" og finde jobs til ledige og seniorjobbere...

Det holder jo ikke.

De private arbejdspladser - må komme ind i kampen - og tage et medansvar for at hjælpe ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Vores rapport viser nu - for fjerde gang - at virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud i langt de fleste tilfælde, ikke fører den ledige tættere på et reelt job.

I modsætning hertil vurderes uddannelse langt mere positivt.

Sku' vi så ikke komme i gang - med noget af det, der rent faktisk virker?

Jeg har et eksemplar af "Stemmer fra jobkøen" her. Alle 4 bind.

Og lige om lidt vil jeg proppe dem i en konvolut - og sende dem til Mette Frederiksen og til Carsten Koch.

For dét her - er stemmerne fra job-køen.

Det er stemmerne fra dem - der ved hvor skoen trykker.

Det er de ærlige stemmer - der beretter om oplevelserne uden for arbejdsmarkedet.

Og det er ikke stemmer - der bør overhøres - når man i den kommende tid skal indrette beskæftigelsesindsatsen.

Så, Mette [Frederiksen] og Carsten [Koch]: Her er fire bind "Stemmer fra job-køen" på vej til jer.

Læs dem - bliv klogere - brug dem – det er 4 gode råd.

Men jeg har også nogle krav – på HK's vegne:

HK indsamlede godt 85.000 underskrifter i forsommeren.

De mange underskrifter bekræftede os i - at dagpengesystemet trænger til et kraftigt serviceeftersyn.

Vel er vi da glade for - at regeringen og Enhedslisten fandt en løsning for de ledige - der stod til at miste deres dagpenge.

Men forsørgelsesniveauet var vi uenige i.

Men det ændrer ikke ved - at der er behov for at se på andre uhensigtsmæssigheder i dagpengesystemet – for eksempel de urimeligt skrappe krav - til genoptjening af retten til dagpenge - når man først har mistet den.

Så her er vores tre krav:

For det første: At uddannelse skal tælle med som forlængelse af dagpengeperioden.

For det andet: At jobrotation og job med løntilskud skal tælle med i genoptjeningen.

Og for det tredje: At genoptjeningsperioden skal forkortes til 26 uger.

Det var HK's krav i forsommeren.

Det er det i dag.

Det er det i morgen.

Og det kommer vi til at kæmpe for.

Jeg føler også behov for at knytte et par bemærkninger til udviklingen på fleksjobområdet og udviklingen af seniorjob:

Fleksjobordningen har været gennem reformmaskinen - vi står nu med nye udfordringer.

Især ser vi problemer med at blive fastholdt i fleksjob på sin tidligere arbejdsplads.

Kravet om 12 måneders ansættelse på særlige vilkår giver ikke mening - men presser i stedet den ansatte væk fra arbejdspladsen.

Med hensyn til seniorjob - det er en god og nødvendig ordning.

Stemmer fra jobkøen viser helt klart - at ledige over 50 år - ikke er den mest efterspurgte vare på arbejdsmarkedet.

Derfor er det vigtigt at bevare ordningen - nu hvor den skal til at virke.

Men alle arbejdspladser – private som offentlige – skal være med til at løfte den opgave.

Hvad så med dem, der er på arbejdsmarkedet? Er alting bare super for dem? Nej!

Arbejds miljøet er mange steder simpelthen for dårligt.

Vi taler om mulige milliardgevinster for det danske samfund, hvis vi får skabt et bedre arbejdsmiljø.

Lad mig derfor sige det helt klart her fra HK's kongres i dag – til politikerne på Christiansborg:

Det er min klare anbefaling til Folketingets partier - at I snarest muligt - nedsætter en hurtigt arbejdende arbejdsmiljøkommission.

I skal se på mulige løsninger og gevinster - ved en øget indsats og styrket lovgivning på området for psykisk arbejdsmiljø.

I kunne se på arbejdsmiljøloven - så den blev langt mere specifik - for så vidt angår psykisk arbejdsmiljø.

I kunne finde en model for reel anerkendelse af psykiske arbejdsskader.

I kunne se på - om forebyggelsesfondens struktur - i høj nok grad -tager højde for stigningen i arbejdsskader - der er psykisk betinget.

Arbejdstilsynet skal kunne give et påbud – også i sager der handler om stress.

Og I kunne sikre Jer – i samarbejde med landets fagforbund – at vi får kortlagt problemets omfang systematisk.

Vi - i HK - vil gerne hjælpe til med dét arbejde.

Kim talte godt om "Den Organiserende Fagforening" og om at sætte medlemmernes ønsker og behov i centrum.

HK'erne er meget optaget af arbejdsmiljøet.

Hvordan gør vi arbejdsmiljøet bedre?

Hvordan sikrer vi et bedre arbejdsliv?

For vi ved jo godt, at politikerne vil have vi skal arbejde mere – og pensionsalderen er udskudt.

Hvornår forventer I selv at forlade arbejdsmarkedet?

De færreste af jer – her i salen vil formentlig svare:" Når jeg fylder 70 år."

Venner...: Når vi fremover - skal bruge en længere del af vores liv på arbejdsmarkedet - så må vi kræve, at arbejdsmiljøet er i top.

Fra første dag som elev – skal de unge – derfor have et godt arbejdsmiljø.

Ellers går det helt galt.

Alt for mange forlader allerede nu arbejdsmarkedet i utide og for altid.

Især det psykiske arbejdsmiljø ligger og truer - som både detonerede - og endnu udetonerede klyngebomber - spredt over hele det danske arbejdsmarked – offentligt som privat.

Det handler f.eks. om de danskere - som hvert år mobbes på deres arbejdsplads.

De går simpelthen ned med stress – eller brænder helt ud – alt for tidligt i livet.

Det handler bl.a. om de ansatte – i butikker og i forvaltning - der igen og igen udsættes for vold - eller trusler om vold.

Og som får så voldsomme psykiske – og nogle gange fysiske mén.

At få anerkendt sin psykiske skade som arbejdsrelateret - er fortsat op ad bakke.

2.510 HK'ere har siden 2008 anmeldt en psykisk arbejdsskade.

Kun 30 er anerkendt.

De fleste HK'ere – der pådrager sig en depression - gør det som følge af stressrelateret arbejde.

Det er en alvorlig sygdom.

Det skal vi have gjort noget ved.

Vi vil derfor fortsat arbejde for - at depression optages på Erhvervssygdoms fortegnelsen - og at flere psykiske arbejdsskader anerkendes.

Men det handler også om – de mange som vedholdende slides – og nedslides.

Det handler om ansatte i den grafiske branche som arbejder på skiftehold...

Om laboranter som skal håndtere farlige stoffer og kemikalier...

Det handler om ansatte på lagre og i detailhandelen - som nedslides - gennem mange tunge løft og akavede arbejdsstillinger.

Vores medlemmer – der nedslides på grund af de stadig større krav til arbejdsmængde - arbejdstempo - arbejdstider eller urimelige og uforudsigelige skift i arbejdsopgaver...

Eller på grund af dårlig ledelse.

Det efterlader alt for mange med følelsen af – at det er dem – der skal betale den menneskelige pris for krisen – ved at skulle arbejde så meget - at kræfterne ikke længere slår til.

Det duer simpelthen ikke.

Der er faktisk flere bundlinjer i spørgsmålet om bedre fysisk og psykisk arbejdsmiljø:

Der er en individuel bundlinje - der handler om - at vi er bedre medarbejdere og kolleger - og vil være længere på arbejdsmarkedet - når arbejdsmiljøet er godt.

Arbejdsgiverne har også en gevinst på bundlinjen.

De medarbejdere der trives og oplever anerkendelse - respekt og tillid - har højere produktivitet - mindre fravær - og er bedre kolleger.

Og endelig - samfundsmæssigt koster det milliarder med mennesker på sygedagpenge - i sundhedsvæsenet - på medicin - i selvmordsstatistikken - i diverse ordninger - og på førtidspension.

Penge der kunne spares - hvis vi som samfund tog vare på arbejdsmiljøet. Og på hinanden.

Forskerne er ikke i tvivl: Dårligt psykisk arbejdsmiljø er en kæmpe økonomisk byrde for samfundet.

Men først og fremmest – det er ikke rimeligt – at man som menneske – skal betale med sin sundhed – for at gå på arbejde.

Og derfor skal vi som forbund - men pokkers også stå i det - også fra politisk hold – få gjort noget ved det her!

Det kræver også noget af os.

Vi skal arbejde for at styrke netværket og samarbejdet mellem arbejdsmiljørepræsentanterne og tillidsrepræsentanterne.

Det netværk vil hjælpe til – at der bliver sat yderligere fokus på arbejdsmiljøet på arbejdspladserne.

Vi skal sikre at vores arbejdsmiljørepræsentanter kommer på den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse.

Men er det nok?

Det mener jeg ikke.

Vi skal have flere tillidsvalgte på skolebænken – de skal gennemføre grunduddannelsen - og de skal ikke lade sig nøje med det.

De skal videre – og de skal efteruddanne sig.

Én af de ting som er virkelig vigtig for vores medlemmer – både fagligt og personligt – er at vi bliver klogere og dygtigere.

Og de tillidsvalgte skal kunne rådgive på højeste niveau.

Så aktiviteterne i Kursusafdelingen skal også have et par ord med på vejen – lad mig give bare et par eksempler:

Vi afvikler stadig en lind strøm af grunduddannelseskurser og overbygningskurser for de tillidsvalgte.

Og der er stor tilfredshed med kurserne. Det er godt!

Vi er i gang med et helt nyt projekt, - hvor vi vil tilbyde noget - "oven i hatten" - til vores tillidsvalgte:

Det er et tilbud om - at gennemføre moduler - fra den offentligt udbudte Akademiuddannelse fra Erhvervsakademierne.

På den måde kan man opnå kompetencegivende ECTS-point fra det officielle system.

For tillidsrepræsentanterne - er der de 2 moduler "Personalejura" og "Ledelse i praksis" mens det for arbejdsmiljørepræsentanterne - drejer sig om modulet "Arbejdsmiljø".

For hvert gennemført modul kan der lægges 10 ECTS point ned i "kompetenceregnskabet".

Vi har længe haft det som et tilbud - der blev givet på HK afdelingernes anbefaling - efter at de tillidsvalgte havde afsluttet deres grundlæggende uddannelse.

Med det her tilbud – skal man ikke starte forfra – men man får tilført merit.

Vi regner med at projektet - vil have en sådan fremdrift - at vi skulle være i stand til at afvikle – et prøvekursus i "Personalejura" i foråret 2014.

Hvorfor gør vi så det her?

Jeg mener, vi tilfører uddannelsen yderligere værdi ved, at der kan tilføres ECTS point fra det officielle uddannelsessystem.

Tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter opnår dokumentation for et offentligt anerkendt kompetenceløft, som kan bruges ved en lønforhandling...

Vi er jo en fagforening...

Og så markerer vi os som det første forbund, der tilbyder en sådan pakke.

Det er da ikke så ringe endda...

I min verden - er det selvfølgelig grunduddannelsen - som er det primære formål med at deltage i uddannelsen.

Det er dét - der giver det faglige fundament - til at være HK's interessevaretager og medlemmernes "ambassadør" på arbejdspladsen.

Og dét er jo hele pointen!

Der rejses meget ofte tvivl - om fagforeningernes berettigelse i disse år.

Om ikke tiden er løbet fra de klassiske opgaver for en fagforening.

Må jeg ikke bare sige til kritikkerne: I aner ikke - hvad I taler om!

Afdelingerne – sektorerne og juridisk kompetencecenter - har i denne her kongresperiode - bare på det ansættelsesretlige område – skaffet vores medlemmer erstatninger og godtgørelser på i alt 1,8 milliard kroner.

1,8 milliard kroner – det er 670 millioner kroner mere end i sidste kongresperiode.

Der er også blevet rejst 1.500 sager mere end i sidste kongresperiode.

Er det så en succes?

Både ja og nej.

De tal er desværre et udtryk for - at der er mange af vores medlemmer – der ikke er blevet behandlet ordentligt på deres arbejdsplads.

Men så er det godt at de er medlem - af en rigtig fagforening.

Når vores medlemmers rettigheder bliver krænket – så bruger vi rigtig mange ressourcer – for at gennemtvinge vores medlemmers ret.

Vi rejser sagerne – og via de sager er vi med til at ændre retspraksis – til gavn for alle medlemmer på arbejdsmarkedet.

Med vores arbejde er vi også med til at påvirke politikkere.

Men også med til at vise vores medlemmer og ikke mindst arbejdsgiverne – at vi i HK kæmper medlemmernes sag - til den sidste instans.

Vi bruger hele retssystemet.

I den forløbne kongresperiode – har vi – som sædvanligt været hele møllen igennem.

Lige fra Byretten via Landsretten og Højesteretten – ja sågar – EU-domstolen har vi brugt i perioden.

Og gjort det med succes!

Dét her er et af kerneområderne i en fagforenings arbejde - og her er HK uovertruffen!

Det kan vi være stolte af!

Alt dette kan I læse mere om i kongresmaterialet.

Til slut - vil jeg gerne - sige tak til alle Jer tillidsvalgte - som hver dag - gør en indsats for jeres kolleger - og for den danske model.

Og til jer - HK'ere - ude omkring på landets mange arbejdspladser...

I er krumtappen!

Fra direktionsgangene - på kontorerne – i produktionen – butikkerne eller på trykkeriet.

På alle niveauer.

I alle brancher.

– der er vi HK'erne.

Vi får stort og småt til at hænge sammen.

Hvad ville Danmark være uden os?

Tak for ordet.